

Jeroen Brouwer

Zwakke knieën?

De begrippen 'staande en zittende magistratuur' zijn u zeer vertrouwd. Ik bedacht dat, overdrachtelijk uitgedrukt, de advocaat zich voortdurend met grote lenigheid tussen twee magistraten moet bewegen. Het vraagt sterke gewrichten om telkens weer je positie te bepalen, op gelijke hoogte, ten opzichte van deze andere actoren.

Minister Donner heeft wat minder vertrouwen in de advocaat. Bij de behandeling van een bepaald wetsvoorstel gaf hij aan van oordeel te zijn dat het verschoningsrecht adequaat in de wet is geregeld. Iemand is niet gehouden om gegevens te verstrekken. 'Ik kan u verzekeren dat de advocaten doorgaans de eersten zijn die in dit soort zaken zwakke knieën krijgen,' aldus de bewindsman. Met dezelfde lenigheid die ik u toedicht, heb ik oprecht gepoogd deze minister met deze uitlating te begrijpen. Dat lukt mij niet. Integendeel. Ik ken geen advocaat die niet grondig kennis draagt van de plicht tot geheimhouding en het recht om zich te verschonen over wat hem in die hoedanigheid is toevertrouwd.

Nog zeer recent heeft een uwer voorlopig met succes niet-ontvankelijkheid van het OM bepleit omdat een getapt gesprek tussen een cliënt en hem ten onrechte zeer geruime tijd (ongeveer één jaar) deel heeft uitgemaakt van het procesdossier. De rechtbank oordeelt met zoveel woorden zich niet meer in staat te achten te toetsen in hoeverre deze gesprekken richtinggevend zijn geweest voor het onderzoek. Het OM heeft inmiddels geappelleerd.

Terug naar zitten en staan. Het College van procureurs-generaal heeft in *Perspectief op 2006* aangegeven hoe het OM de strafrechtelijke handhaving op een kwalitatief hoger niveau wil brengen. Een afgeleide vraag is welke verbeteringen er mogelijk zijn om dat doel te realiseren. Wat zal er veranderen? U en ik moeten – zo lees ik – het OM van de toekomst zien als één concern, waarbinnen taken zijn belegd bij verschillende onderdelen. Binnen de concerngedachte wordt een scherp onderscheid gemaakt tussen de algemene lokaal georiënteerde onderdelen en landelijke onderdelen die een bijzondere taak uitvoeren.

Negentien arrondissementsparketten zullen gaan samenwerken in elf regio's. Op regioniveau worden taken toebedeeld die tot kleine expertises

zijn te rekenen: expertises waarvoor een bijzondere deskundigheid wordt gevraagd, maar die in omvang beperkt zijn, bijvoorbeeld discriminatie of voetbalvandalisme. Als advocaat werkt u dan in één van de volgende regioparketten: Groningen, Leeuwarden en Assen, Zwolle en Almelo, Arnhem en Zutphen, Utrecht, Amsterdam, Haarlem en Alkmaar, Den Haag, Rotterdam en Dordrecht, Breda en Middelburg, Den Bosch, Maastricht en Roermond.

Grote expertises (mijn woorden) als milieu en misschien financieel-economische criminaliteit zullen landelijk worden belegd. Er blijven vijf ressortparketten bestaan en er komt één centrale verwerkingseenheid voor standaardzaken (verkeersovertredingen, rijden onder invloed en 'wapper-tjes'). Kortom, van u als advocaat wordt alweer de nodige lenigheid verwacht.

De advocaat moet zich met grote lenigheid tussen twee magistraten bewegen

Ook de zittende magistratuur blijkt bewegelijk. Voor de jaren 2005-2008 is door de Raad voor de rechtspraak een Agenda opgesteld, en voor de rechterlijke organisatie een heuse missie geformuleerd. Daarop geënte doelstellingen verwoorden waar de organisatie over vier jaar moet staan. Korte doorlooptijden en -procedures, lees ik. Maar ook verdieping waar het betrokkenen nu echt om gaat, bijvoorbeeld om een snellere behandeling van de zaak

ter zitting, of een uitgebreide schriftelijke behandeling met een goed gemotiveerde uitspraak.

Specialisatie bij het Openbaar Ministerie en de advocatuur noopt tot een antwoord in de vorm van verbeterde samenwerking tussen gerechten. In eerste instantie vooral ressortelijk, waar specialisatiegebieden kunnen worden ondergebracht bij specifieke rechtbanken. Opnieuw zult u, misschien wel meer dan nu, moeten bewegen!

'De rechtspraak draagt bij aan de instandhouding van de rechtsstaat en aan het vertrouwen van de burger in het recht,' aldus een deel van de missie van de Raad voor de rechtspraak. Een advocaat draagt óók bij. En het vertrouwen van de burger in het recht wordt bepaald bevorderd met politiek respect. Respect voor het belang dat de burger zich zonder vrees voor schending van de geheimhouding kan wenden tot een advocaat. Eentje met sterke knieën.